

УДК 327:339.92

*А.Г.Саргсян, студентка 4 курсу спеціальності
«Міжнародна інформація» Східноєвропейського
національного університету імені Лесі Українки*

*Науковий керівник: к.філол.н., доц. кафедри
міжнародної інформації СХУ ім. Лесі Українки
Карпчук Н.П. (Україна, м.Львів)*

Транскордонна взаємодія Азербайджану та Вірменії: війна ЗМІ

*Роботу виконано на кафедрі міжнародної
інформації СХУ ім. Лесі Українки*

*Sarhsian A. H. **Transborder cooperation between Azerbaijan and Armenia: mass media war.** Analyzed the positioning of Azerbaijan in Armenian Internet sources and vice versa, the history of conflict and cooperation obstacles between the countries. The author argues there are many barriers and historically formed negative information reflection in the mass media of each other, which prevents neighborly successful cross-border cooperation.*

Key words: Internet sources, conflicts, cross-border cooperation, Armenia, Azerbaijan.

Найнапруженіші відносини між Вірменією та Азербайджаном розпочалися ще на початку ХХ століття, коли країни розпочали війну за Нагірний Карабах і до сьогодні ще не можуть знайти спільної мови і не лише через цю територію, а й ще через інші питання в політичній та культурній сфері обох країн. ЗМІ обох країн, передають ту чи іншу ситуацію по різному. Щодо ситуації в Нагірному Карабаху, то усі джерела

Азербайджану наголошують, що це їхня територія і завжди нею була, поки не розпався Союз Радянських Соціалістичних Республік і Нагірний Карабах не оголосив незалежність [1; 2; 3; 7]. Напротивагу цьому вірменські джерела твердять, що Нагірний Карабах належав їм, поки Азербайджан не забрав цю територію, і що там живе досить багато вірмен, які хочуть приєднатися до вірменської держави [8; 9; 10].

Цей конфлікт пробують врегулювати більшість країн Європи, США, та різні організації, такі як Європейський Союз, Організація Північно-Атлантичного договору та інші. Після конференцій, які вони проводять за участі Вірменії та Азербайджану для врегулювання конфлікту, у ЗМІ обох країн подається різна інформація. Азербайджанські джерела пишуть, що Вірменія йде на конфлікт і не хоче мирних відносин, поки не отримає Нагірний Карабах, а вірменські – пишуть протилежне, що Азербайджан не йде на примирення [12; 4; 5; 10]. Потрібно наголосити на тому, що на різних форумах, де обговорюється цей конфлікт, за участі громадян Нагірного Карабаху, ідуть коментарі, що це незалежна територія, яка не хоче нікому належати, а хоче самостійно існувати.

Ще на сьогоднішній день, цей конфлікт триває, тому ЗМІ багатьох країн передають, що Азербайджан і Вірменія готуються до війни. А от у джерелах цих країн знаходимо протилежну інформацію: більшість вірменських Інтернет-джерел розповсюджує інформацію, що Азербайджан готується оголосити війну. ЗМІ останнього пишуть про Вірменію, яка готує свої війська до війни [7; 3; 8; 6].

До серпня місяця 2012 р. начебто йшло до примирення, але ситуація з Р. Сафаровим, (громадянин Азербайджану, який 19 лютого 2009 р., під час проходження курсу вивчення англійської мови у рамках програми “Партнерство заради миру” у Будапешті (Угорщина), вбив сокирою вірменського офіцера Г. Маркаряна). Суд Будапешту засудив азербайджанця до довічного ув’язнення. Проте після тривалих

переговорів у серпні 2012 р., його відправили в Азербайджан, де його помилювали:, все повернулося на самий початок [4; 8].

Інтернет-джерела Вірменії передавали, що це нечувано і незаконно, це неповага до країни як Азербайджаном, так і Угорщиною. Країна припнила свої відносини з Угорщиною та призупинила примирення з Азербайджаном. ЗМІ інформували про численні виступи вірмен проти такого рішення, акцентуючи увагу на тому, що міжнародні організації підтримують Вірменію і не погоджуються зі звільненням Р. Сафарова та шануванням його як героя [5; 6; 8; 11]. Азербайджанські ж ЗМІ стверджують про законність здійснених дій. Фактично відсутня інформація, чому вбивцю звільнили [3;7;12;4].

На форумах, де обговорювалося це питання, азербайджанці не одноставні. Є особи, які вважають неправильним рішення про помилювання, адже на вулиці ХХІ століття і нічого не можна вирішувати війною і вбивством. Треба наголосити на тому, що уряд Угорщини запевняв Вірменію, що не знав про те, що буде з Р. Сафаровим в Азербайджані (стаття ArmeniaToday) і оголошують примирення. При цьому Інтернет-видання News.az Азербайджану, передавало, що між ним та Угорщиною залишились дружні стосунки, і зовсім не зрозуміла поведінка Вірменії, адже передача Сафарова відбувалася на законних підставах [1;3;7;12].

Як відомо, “Євробачення 2012 р.” відбувалося у Баку, столиці Азербайджану. Вірменія відмовилася брати участь у ньому, не зважаючи на те, що вона буде змушена виплатити за відмову багато грошей. Навколо цього питання у Вірменії відбувалося досить багато передач та новин. Отож, в Інтернет джерелах і по телебаченню країни передавала, що відмовилися від участ після того, як поговорили з азербайджанською стороною. Країна просила гарантію захисту свого учасника в Азербайджані, а вони відмовилися і відповіли, що не будуть

гарантувати ніякої безпеки [5; 8; 9; 10]. Інтернет-джерела Азербайджану, одне з яких Aze.az російсько-мовне, навпаки говорили про те, що Вірменія відмовилася від участі навіть після гарантії безпеки зі сторони Європейського мовного союзу та телекомпанії Азербайджану [1;4;7;12].

За 2012-2013 рр. у ЗМІ обох держав йдеться про порушення громадянами країн лінії кордону. Інтернет-джерела Азербайджану, такі як News.az, Trend, інформують про постійні порушення з боку вірменських військ (такі заголовки статей – “Війська Вірменії обстріляли азербайджанські позиції на заході республіки і в двох районах”, “Війська Вірменії знову порушили режим припинення вогню”, “Війська Вірменії обстріляли азербайджанські позиції у трьох районах”, “Напруженість на лінії зіткнення вірменських та азербайджанських військ зберігається” і інші подібні статті, які друкуються протягом двох років як мінімум раз в два тижні [2; 7; 12].

Вірменські ж Інтернет-джерела, такі як ArmeniaToday, “Новости Армения”, PanArmenian.net, ZLM.am, передають подібне про дії Азербайджану. Наприклад, зустрічаємо такі заголовки статей – “Азербайджан близько 350 разів порушив режим припинення вогню”, “Азербайджан порушив режим припинення вогню близько 200 разів”, “Азербайджан знову погрожує Вірменії ” і тому подібні статті [6; 9; 11].

У всіх Інтернет-джерелах Азербайджану є інформація, що країна не визнає геноциду вірмен [1; 2; 3; 4; 7; 12]. Як свідчать вірменські джерела, це досить болюча тема історії країни. Більшість держав, як передають ЗМІ Вірменії, визнали геноцид. І те що Азербайджан не визнає цього є ще одною причиною конфлікту [6; 8; 9].

Отже, транскордонні стосунки у регіоні мають свою специфіку. Кордони між регіонами співпадають з міждержавними кордонами, які мають історично складний характер. Це і призводить до фактичного гальмування транскордонних стосунків. Зазначенні конфліктні ситуації ще

більш загострюють транскордонне співробітництво країн. Існує велика різниця у подачі інформації ЗМІ обох держав про ситуації, які мають місце в країнах. Головною тенденцією є застосування подвійних стандартів: наші дії цілком позитивні, опоненти все роблять погано.

Джерела:

1. Новости –Азербайджан. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.newsazerbaijan.ru/>
2. Новости day.az. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://news.day.az/>
3. Новости сегодня aze.az. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.aze.az/>
4. Новости дня Contact. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://contact.az/>
5. Новости Армения. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.newsarmenia.ru/arm1/>
6. Armenia today [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.armtoday.info/>
7. Trend [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.trend.az/>
8. Panarmenian net Всеармянская сеть [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.panarmenian.net/rus/>
9. Panorama Самые читаемые новости [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://panorama.am/ru/>
10. Regnum информационное агентство [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.regnum.ru/news/fd-abroad/armenia/>
11. ZLM.am новости Армения [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zlm.am/>
12. 1news.az the first news [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.1news.az/>.